

8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. ст. 384 ; Pro aktsionerni tovarystva: Zakon Ukrainy vid 17.09.2008 № 514-VI. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2008. № 50-51. st. 384.

9. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2275-19> ; Pro tovarystva z obmezhenoiu ta dodatkovoiu vidpovidalnistiu: Zakon Ukrainy vid 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>

10. Рішення Комінтернівського районного суду Одеської області від 28.02.2013 у справі № 1515/5436/12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/29879920> ; Rishennia Kominternivskoho raionnoho sudu Odeskoi oblasti vid 28.02.2013 u spravi № 1515/5436/12. Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/29879920>

11. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 5, ст. 35 ; Pro kooperatsiiu: Zakon Ukrainy vid 10.07.2003 № 1087-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2004. № 5, st. 35.

12. Нечаєва К.О. Суб'єкт прав на відумерлу спадщину. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2016. Вип. 37. Т. 2. С. 32-36 ; Nechaieva K.O. Subiekt prav na vidumerlu spadshchynu. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii Pravo. 2016. Vyp. 37. T. 2. S. 32-36.

К. Р. Gumenyuk

TRANSITION OF THE SECTIONS IN THE STATUTE (COMPOSITE) CAPITAL OF THE COMPANY IN THE ORDER OF THE ABANDONED HERITAGE

The work is directed at the research of certain aspects of the recognition of the deceased inheritance in relation to such a specific object as a share in the statutory capital of a company. The research has made it possible to distinguish the features of these mechanisms in individual company. It has been established that the territorial community may act as the acquirer of corporate rights, taking into account the restrictions related to the observance of the rights and interests of other holders of corporate rights.

Key words: *died inheritance, share in statutory capital, inheritance, territorial community.*

Стаття надійшла до редакції 20.04.2018 р.

УДК 349.414

А. А. Попов, Ю. О. Туз

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

У статті дано аналіз сучасного стану з мораторієм на продаж земель сільськогосподарського призначення в Україні. Досліджено існуючі законопроекти українського законодавства стосовно обігу земель сільськогосподарського призначення, а також досвід ряду зарубіжних країн у цій сфері.

Висунута пропозиція про необхідність запровадження в українське законодавство норм, що враховують особливості національно-історичного шляху розвитку країни.

Ключові слова: *мораторій; земельна реформа; право власності Українського*

народу.

В Україні вже стало традицією раз на кілька років порушувати таке важливе і водночас болюче питання, як проведення земельної реформи, наріжним каменем якої є зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Ця тема завжди була оповита чутками і міфами, якими час від часу спекулюють наші політики, лобіюючи інтереси певних бізнес-груп та заробляючи прихильність з боку виборців [6]. Не втратила своєї актуальності ця тема і сьогодні.

Так, завдяки багатьом ЗМІ, громадяни тепер бачать земельну реформу як безжалісний інструмент, за допомогою якого вся земля в Україні майже за безцінок буде розпродана іноземцям, олігархам та підконтрольним їм компаніям. І це — що землю розпродадуть усю, що розпродадуть за безцінок і що нею будуть володіти лише обрані олігархи та іноземці — три головні міфи, вони ж головні страхи пересічних українців щодо земельної реформи.

Але чи так це насправді? Відповідь на це запитання, - пише І. Божко, - можна дати, проаналізувавши два проекти-конкуренти закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» — №5535 і №5535-1, що наразі перебувають на розгляді Верховної Ради, а також звернувшись до закордонного досвіду [там само].

Підтримуючи основну ідею такого аналізу, вважаємо все ж доцільним торкнутися хоча б в основних рисах історії і, так би мовити, підґрунття існуючої проблеми.

Загальновідомо, що статтею 14 Конституції України передбачено, що земля є національним багатством і перебуває під особливою охороною держави [1].

На жаль, попри надзвичайну важливість права власності на землю юридична наука ще не виробила оптимальної моделі цього права для нашої країни. Однією з істотних причин такого становища є те, що здійснювані в Україні теоретичні дослідження права власності на землю недостатньо враховували національний історичний досвід і традиції.

Із історії відомо, що більшовики відстоювали націоналізацію землі, в той час як меншовики, ліві есери – муніципалізацію. Згадані партійні установки знайшли своє відображення в Декреті про землю, прийнятому Другим з'їздом Рад робітничих і солдатських делегатів 26 жовтня (8 листопада) 1917 р.

Хоча в самому Декреті термін «націоналізація землі» не міститься, однак його положення законодавчо закріпили якраз націоналізацію землі. Декрет установив, що поміщицька власність на землю відміняється негайно і без будь-якого викупу, всі землі перетворюються у всенародне надбання і переходять у користування всіх трудящих.

Розкриваючи політико-юридичний зміст націоналізації землі, треба сказати, що націоналізація є передача всієї землі у власність держави. Власність означає право на ренту і визнання державною владою загальних для всієї держави правил володіння та користування землею. До таких загальних правил під час націоналізації відноситься *заборона будь-якого посередництва, тобто заборона передавання землі суборендарам, заборона передавання землі тому, хто не є сам господарем* [виділено нами – А.П., Ю.Т. – 7, с. 345].

Здійснення націоналізації землі привело до виникнення і наступного розвитку земельного законодавства в радянській, і деякою мірою, в після радянській період.

На наш погляд, недивним є те, що на думку багатьох дослідників, окрім названих в Земельному кодексі України форм права власності на землю (приватної, комунальної та державної) [4, ч.3 ст.78] існує також право власності на землю Українського народу. Ч. 1 ст. 13 Конституції України передбачає, що «земля ... та інші природні ресурси ... є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права

власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування» [1].

Це положення вступає в суперечність з іншим, але ж у ч. 2 ст. 14 Конституції України мова йде про набуття права власності на землю «громадянами, юридичними особами та державою», а у ч. 1 ст. 142 - про те, що «... земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад» є «матеріальною та фінансовою основою місцевого самоврядування» [там само].

М. В. Шульга справедливо вважає, що форма права власності на землю - це «форма приналежності землі конкретним суб'єктам, наділеним конкретними правомочностями» [8, с. 401].

Відтак, постає питання про співвідношення між наведеними нормами Основного Закону, а також про те, як співвідноситься власність Українського народу, з одного боку, та власність громадян, юридичних осіб, держави та територіальних громад, з іншого.

Деякі науковці вважають народ не лише окремим, але й єдиним суб'єктом права власності на землю.

Звертає на себе увагу теорія «поділеної власності», запропонована І. І. Каракашем. На його думку, власність народу України «повинна ґрунтуватися не на поділі цілісної природи за об'єктами або повноважень володіння, користування і розпорядження природними ресурсами, а на розподілі функцій, пов'язаних з реалізацією відповідних повноважень власності, між органами державної влади та місцевого самоврядування різних рівнів». Дослідник приєднується до думки, за якою народне надбання - це те, що освоювалось, облагороджувалось, натуралізовувалось і на цій підставі дісталось від минулих поколінь народу теперішнім поколінням і підлягає передачі майбутнім поколінням народу» [5, с. 321].

Схожої позиції тримається П. Ф. Кулинич, на думку якого, ст. 13 та 14 Конституції України виключають одна одну. Зміст ст. 13 Конституції України слід «витлумачити як проголошення земельного фонду країни не власністю, а основним національним надбанням Українського народу ...». На думку П. Ф. Кулинича, саме таке тлумачення співвідношення між ст. 13 та ст. 14 було дане ВРУ при прийнятті нового ЗК України. Проголошення землі національним надбанням, на думку науковця, означає, що "правові рамки володіння, користування та розпорядження" національним надбанням "з боку власників мають бути закріплені в законах України", поряд із цим, юридична коректність ст. 13 Конституції України викликає у дослідника сумнів [10, с. 22].

На думку М. В. Шульги, народ не може повсякденно здійснювати правомочності власника, за своєю економічною природою власність Українського народу на землю є фактично державною, а народ і держава як суб'єкти права власності не можуть протиставлятися [9, с. 37].

Нам би, проте, хотілося звернути увагу на особливість такого майна, як земельна ділянка. Використання землі має свої особливості, і поєднання особливостей використання землі як природного ресурсу, територіального базису та фактору виробництва є принципом земельного законодавства України. Значення землі як основного ресурсу полягає в тому, що земля є основою для інших ресурсів.

Специфіка земельної ділянки як об'єкту права власності полягає у тому, що земельна ділянка є локалізованою у просторі, і "фактичне панування" над нею є умовністю. Слід сказати, що таку умовність визнавало ще римське цивільне право, за яким володіння могло утримуватися без фактичного панування, лише волею (solo animo) під час відсутності власника [5, с. 190].

В цьому контексті варто нагадати про 2 Рішення Конституційного Суду України щодо тлумачення ст.5 Конституції України. В них, зокрема, зазначалося, що тільки народ може змінювати основи конституційного ладу, закріплені в розділах I, III, XIII Конституції України [2, 3]. (Нагадаємо, що в розділі I міститься ст.13, де сказано, що земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією [1, ч.1 т.13]).

На наш погляд, є безпосередній зв'язок між виключними повноваженнями саме народу змінювати основи конституційного ладу і його повноваженнями щодо дотримання цього ладу.

Тому викликає подив встановлення саме Верховною Радою України мораторію на продаж сільськогосподарських земель. (Див.: п.15 Розділу X Земельного Кодексу України) [4].

Варто в цьому контексті також згадати норми ст. 125 ЗК України, за якою право власності на земельну ділянку виникає лише після його реєстрації [4].

Не закінчена правова дискусія, і відповідно, не відпрацьований правовий механізм щодо використання іноземного досвіду щодо продажу сільськогосподарських угідь.

«Відсутність власності на земельні ділянки та короткі строки оренди землі, - пише Н. Левчук, - є причиною незацікавленості орендарів у її поліпшенні. У результаті досить частим явищем в Україні є недотримання сівозміни та, як наслідок, виснаження ґрунту в результаті вирощування таких культур як соняшник і рапс» [11].

Супротивники вільного продажу землі вказують на те, що зняття мораторію може привести до позбавлення значної кількості громадян України прав власності на землю та до концентрації значних земельних ресурсів в руках деяких великих землевласників, якими можуть виявитися іноземні виробники.

«Беручи до уваги наведені вище аргументи, - пише Н. Левчук, - прийняття закону про продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення видається обґрунтованим, оскільки для введення повноцінного ринку землі необхідно прийняти закон про обіг земель сільськогосподарського виробництва. Необхідно також визначитися концептуально...».

Очікує затвердження Верховною Радою законопроекту щодо запуску ринку землі, а також скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення вже до кінця цього року і Міжнародний валютний фонд.

Про це йдеться у тексті меморандуму між Україною та МВФ, оприлюдненому на сайті Міністерства фінансів.

За словами директора департаменту землеустрою, використання та охорони земель Державної служби геодезії, картографії та кадастру України О. Краснолуцького, в урядовому законопроекті про обіг земель с/г будуть врегульовані питання не лише купівлі-продажу, а й обміну, успадкування та міни ділянок с/г призначення. Також в законопроекті передбачається обмеження володіння одним громадянином ділянкою площею понад 200 га.

Для запобігання спекуляції буде запроваджене державне мито у розмірі 50% від нормативно-грошової оцінки землі у випадку, якщо ділянку буде відчужено протягом 3-х років з моменту купівлі [12].

А. Васильєв вважає, що до прийняття закону про обіг земель с/г призначення, насамперед, необхідно вирішити такі проблемні питання:

провести в межах України повну інвентаризацію всіх земель с/г призначення;

забезпечити перенесення до Державного земельного кадастру в повному обсязі усієї передбаченої законодавством інформації;

посилити юридичну відповідальність (у тому числі кримінальну) за порушення встановленого порядку ведення Державного земельного кадастру та запровадити дієвий механізм її реалізації;

забезпечити автоматизоване перенесення записів Державного реєстру земель про речові права на земельні ділянки до Державного реєстру прав;

передати повноваження щодо реєстрації прав на земельні ділянки територіальним органам Держгеокадастру України, які здійснюють безпосередній облік земель;

провести нову нормативну грошову оцінку землі за кошти державного та місцевого бюджетів, із залученням коштів світових міжнародних фінансових інституцій, що гарантуватиме єдиний підхід до визначення вартості земельної ділянки в необтяжливий для власників землі спосіб;

децентралізувати розпорядження землями с/г призначення державної власності [12].

Тепер щодо міфу щодо придбання земель сільськогосподарського призначення іноземцями. Обидва законопроекти пропонують ввести обмеження на придбання ними землі. Зокрема, у проекті №5535-1 встановлено, що іноземці та юридичні особи, частка в яких понад 49% прямо чи опосередковано належить іноземному громадянину, взагалі не можуть мати права власності на землі сільськогосподарського призначення в Україні.

Менш категоричним є положення законопроекту №5535, відповідно до якого іноземцям та особам без громадянства право на набуття у власність землі сільськогосподарського призначення (змога купувати землю, отримувати її в подарунок, внаслідок приватизації, ренти або передавання у спадок тощо) буде надано лише від 1 січня 2030 року. Проте в цьому ж проекті закону відсутні будь-які обмеження щодо набуття права власності підприємствами, які належать та (або) контролюються іноземцями.

Закордонна практика свідчить про те, що обидві моделі мають право на існування. Відтермінування допуску на земельний ринок іноземців було застосоване у Польщі, Румунії, Болгарії та Угорщині, а в Хорватії, Сербії та Молдові повна заборона на відчуження земель на користь іноземців існує і до сьогодні. У нашому випадку введення тимчасових обмежень виглядає цілком логічним і дозволить українцям повною мірою реалізувати своє право на отримання у власність земель сільськогосподарського призначення та сформуванню ринку відповідно до нинішньої купівельної спроможності населення [6].

Переходимо до другого міфу – про те, що через реформу пересічні українці лишаться без землі, бо її геть усю скуплять великі власники. За кордоном уряди встановлюють обмеження на обсяги землі, які можуть перебувати у володінні однієї фізичної або юридичної особи (зокрема й іноземної). Таким шляхом пішли в Угорщині, Литві, Румунії та Польщі. Однак, не можна сказати, що цей фактор вплинув на успішність земельної реформи. Так само не можна стверджувати й те, що в країнах, де подібного обмеження не було (Естонія, Болгарія, Латвія, Грузія тощо) власність на землі сільськогосподарського призначення була сконцентрована в одних руках.

Різні підходи щодо обмежень на кількість землі, що може бути придбана в Україні однією фізичною чи юридичною особою, містяться й у запропонованих законопроектах: №5535-1 не передбачає жодних лімітів, тоді як у законопроекті №5535 встановлено, що в приватній власності фізичної особи може перебувати до 500 гектарів, а юридичної особи — не більше ніж 33% площі сільськогосподарських угідь окремої територіальної

громади або району.

Третій міф, який чи не найбільше хвилює українців, — що землю буде розпродано за безцінь.

Одним із важливих засобів забезпечення збереження та раціонального використання землі як основного національного багатства є точна і повна оцінка земельних ресурсів.

Обидва проекти закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» пропонують встановити показник мінімальної ціни, нижче якої відчуження землі сільськогосподарського призначення не має відбуватися. Відповідно до законопроекту №5535, така мінімальна ціна — близько 45 тис. грн, в той час як у №5535-1 — це близько 2 тис. грн за гектар. До прикладу, в Грузії мінімальна ціна продажу була встановлена у розмірі приблизно 40 доларів (близько 1020 грн) за гектар.

Звісно, запропоновані в законопроектах ціни не можна порівнювати з тими, які склалися на сьогодні в інших державах, де землі сільськогосподарського призначення вже тривалий час перебувають у вільному обігу — різниця колосальна. Але як показує досвід, зростання цін якраз відбувається після надання всім рівного права на придбання землі, адже саме в такий спосіб відбувається формування ринкових цін на будь-який товар.

Грошова оцінка земельних ділянок відповідно до ст. 201 Земельного кодексу України визначається на рентній основі і залежно від призначення та порядку проведення [див.: 4]. В Україні практика грошової оцінки землі здійснюється у формах нормативної і експертної оцінки, що ускладнює її застосування. Співіснування двох видів грошової оцінки земель обумовлено недостатньо розвинутим характером ринкових відносин в аграрній сфері.

Тому земельна реформа є чи не найважливішою для розвитку України і потребує негайного здійснення. Однак не варто покладатися лише на міжнародний досвід, який є багатограним і залежить від численної кількості факторів — наразі не можна з повною впевненістю сказати, що у нас, наприклад, успішно приживеться досвід Польщі, а підходи Хорватії чи Угорщини будуть абсолютно неприпустимими. Нам потрібен власний шлях. [6].

Список використаної літератури

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>. ; Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

2. Рішення Конституційного Суду України від 05.10.2005 № 6-рп/2005 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-05> ; Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 05.10.2005 № 6-рп/2005 [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-05>

3. Рішення Конституційного Суду України від 16.04.2008 № 6-рп/2008 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-08> ; Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 16.04.2008 № 6-рп/2008 [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-08>

4. Земельний кодекс України: Закон від 25.10.2001 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> ; Zemelnyi kodeks Ukrainy: Zakon vid 25.10.2001 r. [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

5. Андрейцев Володимир Іванович. Земельне право і законодавство суверенної України: актуальні проблеми практ. теорії / Київський національний ун-т ім. Тараса

Шевченка. Юридичний факультет; Євразійська асоціація правничих шкіл та правників. Центр правничої допомоги та досліджень. – 2-ге вид., випр. / В. Андрейцев. – К. : Знання, 2009. – 445 с. ; Andreitsev Volodymyr Ivanovych. *Zemelne pravo i zakonodavstvo suverennoi Ukrainy: aktualni problemy prakt. teorii* / Kyivskiy natsionalnyi un-t im. Tarasa Shevchenka. Yurydychnyi fakultet; Yevraziiska asotsiatsiia pravnychykh shkil ta pravnykiv. Tsentr pravnychoi dopomohy ta doslidzhen. – 2-he vyd., vypr. / V. Andreitsev. – K. : Znannia, 2009. – 445 с.

6. Божко І. Земельна реформа: чого не варто боятися / І. Божко // *Право*. – 23 серпня 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://tsn.ua/blogi/themes/law/zemelna-reforma-chogo-ne-var-to-boyatysya-980305.html> ; Bozhko I. *Zemelna reforma: choho ne var-to boiatysia* / I. Bozhko // *Pravo*. – 23 serpnia 2017 r. [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <https://tsn.ua/blogi/themes/law/zemelna-reforma-chogo-ne-var-to-boyatysya-980305.html>

7. Домашенко М.В., Рубаник В.Є. Власність і право власності: Нариси з історії, філософії, теорії і практики регулювання відносин власності в Україні. – Харків: Факт, 2008. – 550 с. ; Domashenko M.V., Rubanyk V.Ie. *Vlasnist i pravo vlasnosti: Narysy z istorii, filosofii, teorii i praktyky rehuliuвання vidnosyn vlasnosti v Ukraini*. – Kharkiv: Fakt, 2008. – 550 s.

8. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. В. І. Курило. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 536 с. ; *Zemelnyi kodeks Ukrainy: Naukovo-praktychnyi komentar / Za zah. red. V. I. Kurylo*. – K.: «Tsentr uchbovoi literatury», 2013. – 536 s.

9. Жилінкова І. Проблеми переходу прав на земельні ділянки при переході прав на будівлю (будинок, споруду) / Жилінкова І., Шульга М. В. // *Юридичний радник*. – 2005. – № 2. – С. 37-42 ; Zhylinkova I. *Problemy perekhodu prav na zemelni dilianky pry perekhodi prav na budivliu (budynok, sporudu)* / Zhylinkova I., Shulha M. V. // *Yurydychnyi radnyk*. – 2005. – № 2. – S. 37-42.

10. Кулинич П. Ф. Право власності на землю: нові підходи до визначення змісту / П. Ф. Кулинич // *Право України*. – 2009. – № 9. – С. 22–29 ; Kulynych P. F. *Pravo vlasnosti na zemliu: novi pidkhody do vyznachennia zmistu* / P. F. Kulynych // *Pravo Ukrainy*. – 2009. – № 9. – S. 22–29.

11. Левчук Н. Мораторій на продаж землі: за та проти [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://attorneys.ua/uk/publications/moratorium-on-sale-of-land-pros-and-cos/> ; Levchuk N. *Moratorii na prodazh zemli: za ta proty* [Elektronnyi resurs] // – Rezhym dostupu: <http://attorneys.ua/uk/publications/moratorium-on-sale-of-land-pros-and-cos/>

12. Пашковська Т. Мораторій на продаж землі: to be or not to be? // *Юридична газета*. - 14 серпня 2017 р. [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/moratoriy-na-prodazh-zemli-to-be-or-not-to-be.html> ; Pashkovska T. *Moratorii na prodazh zemli: to be or not to be?* // *Yurydychna hazeta*. - 14 serpnia 2017 r. [Elektronnyi resurs] // – Rezhym dostupu: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/moratoriy-na-prodazh-zemli-to-be-or-not-to-be.html>

A. Popov, Y. Tuz

SOME FEATURES OF THE MODERN LAND LEGAL RELATIONS

In the article the analysis of the modern state of moratorium on the sale of earth of the agricultural setting in Ukraine is given.

In Ukraine a tradition already exists one time on a few years to violate such important and at the same time sore subject, as realization of the land reform the head stone of that is a removal of moratorium on the sale of earth of the agricultural setting.

Answer for this question is possible to give analyse projects-two of a trade of law «On turnover of agricultural land setting" - №5535 and №5535-1, that now are on consideration of the Verkhovna Rada, and also appealing to foreign experience.

Supporting the basic idea of such analysis, authors consider however it wise to touch even in the basic lines of history and, so to say, source of existent problem.

From history it is known that bolshevists defended nationalization of land.

Exposing political-law maintenance of nationalization of land, it is necessary to say, that nationalization is transmission of all earth in property of the state.

So, In our view, unsurprising is that in opinion of many researchers, except the forms of right of ownership adopted in the Land code of Ukraine on land (private, communal and state there is also a right of ownership on land of the Ukrainian people.

Two decisions of the Constitutional Court of Ukraine is in relation to interpretation of cm.5 Constitution of Ukraine shows direct connection between exceptional plenary powers exactly of people to change bases of constitutional line-up and by his plenary powers in relation to the observance of this line-up.

Unfortunately there is no legal discussion, and accordingly, a legal mechanism is not exhaust in relation to the use of foreign experience in relation to the sale of agricultural lands.

Foreign practice testifies that laying of admittance to the landed market of foreigners was applied in Poland, Romania, Bulgaria and Hungary, and in Croatia, Serbia and Moldova complete prohibition on alienation of earth in behalf on foreigners exists and until now.

In our case introduction of temporal limitations looks fully logical and will allow to Ukrainians to a full degree to realize the right on a receipt in property of earth of the agricultural setting and to form a market in accordance with present purchasing power of population.

However the suggestions are thrown out about the necessity of input for the Ukrainian legislation of norms that should have taken into account the features of nationally-historical way of development of the country

Key words: moratorium; land reform; right of ownership of the Ukrainian people.

Стаття надійшла до редакції 05.04.2018 р.

УДК 351.746.1: 343.71

І. Ф. Хараберюш

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАХИСТУ ВЛАСНОСТІ ЗАСОБАМИ ОХОРОННОЇ ТЕХНІКИ

У статті розглядаються охоронна техніка як наукова категорія, складова дисципліни «Спеціальна техніка правоохоронних органів» та засіб охорони об'єктів. Визначаються поняття, система та завдання охоронної техніки. Виділяються правові засади використання охоронної техніки та організаційні структури її застосування для охорони об'єктів.

Ключові слова: охоронна техніка, охоронна діяльність, категорія, класифікація, організація.

Постановка проблеми. Дослідження питань ефективного забезпечення безпеки власності (населення, промислових об'єктів, організацій, торгівельних об'єктів тощо) у